

Beszámoló az elnökség szeptember 14-i üléséről

Dr. Bakonyi Péter elnök röviden értékelte az elnökség elmúlt két ciklusának munkáját, és megköszönte minden (régi és új) elnökségi tagnak, illetve a Társaság titkárságának kiváló együttműködést.

Nagy szabású szakmai összejavétel megrendezéséről tájékoztatta az elnökséget *Alföldi István*. 2006. szeptember 19–20-án „Grand Challenges of Informatics” címmel, az Academia Europaea és az NJSZT közös szerve-

zésében zajló rendezvényt *Simonyi Károly* 50.000 dollárral támogatja, amelynek köszönhetően Közép-Kel-et-Európa, illetve a szovjet utódállamok országaiból több mint 40 szakértő vehetett részt ingyenesen, illetve kapott részvételéhez utazási támogatást is. Az előadásokról on-line felvétel is készült, amely a Társaságunk honlapjáról is elérhető. Részletesebb beszámolót következő havi számunkban közlünk.

A Tisztújító közgyűlés előkészítéseképpen az elnökség az alábbi határozatot hozta:

4/2006 (09. 14). sz. határozat

Az elnökség határozatot hozott arról, hogy a 2006. szeptember 28-án esedékes tisztújító közgyűlésen a szavazás elektronikus módon, szavazógéppel történjék.

Ennek értelmében felkérte az ügyvezető igazgatót a szoftver, illetve a szavazó-berendezés megrendelésére.

A rendszer próbaüzemszerű tesztelésével a Jelölőbizottság elnökét bízta meg.

Új elnökség alakult

Beszámoló a tisztújító közgyűlésről

Az Alapszabályban foglaltak értelmében 2006. szeptember 28-án megtartotta soron következő tisztújító közgyűlését a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság.

A közgyűlés napirendje a következő volt:

1. Elnöki beszámoló a 2003. november 30 – 2006. szeptember 27. közötti időszakról

2. Alapszabály-módosítás

3. Tisztújítás

4. A megválasztott elnök székfoglalója

Dr. Bakonyi Péter leköszönő elnök beszéde után került sor az Alapszabály módosítására amit a Társaság MTESZ-ből való kilépése tett szükségessé. A módosítás értelmében az Alapszabályból kikerültek a MTESZ tagságot érintő pontok. Ez után következett a tisztújítás. A tagság a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság tiszteletbeli elnökének megszavazta *dr. Sima Dezsőt*, a Társaság

előző elnökét. Az új elnök *dr. Péceli Gábor*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem dékánja lett, alelnöki tisztséget pedig a következő három évben *Bedő Árpád*, *Benedek Balázs*, *Dr. Hanák Péter*, *Tóth Ferenc* és *Vahl Tamás* töltenek be. A Felügyelőbizottság tagjai továbbra is *Herdon Miklós*, *Inzelt Péter* és *Száva Lajos*. Lapzártánkra való tekintettel az új elnökség tagjait következő számunkban mutatjuk be, munkájukhoz azonban már most sok sikert kívánunk.

A tartalomról

ECDL

2. oldal

Szakmai közösségek

4. oldal

Verseny – futás

6. oldal

Melléklet: Autóval a Baltikumban

10. oldal

Akcio NJSZT-tagoknak

12. oldal

Érdekes változások, kedvezőbb feltételek

**– ECDL:
felmentés és jeles zh.**

**– ECDL
a szakképesítésekben**

(2. oldal)

Az NJSZT rövid határidővel, mérsékelt áron vállalja szóróanyagok, kiadványok, könyvek sokszorosítását, fűzését-kötését.

További információ:

Aranyos Károly

Telefon: (06-1) 472-2727

E-mail: aranyos@njszt.hu

ECDL

ECDL a szak- képesítésekben

Bármilyen szakképesítésről is legyen szó, ha kell hozzá számítógép, az új Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei alapján jelentős előnyhöz jut az, aki megszerzi az Európai Számítógép-használói Jogosítványt (ECDL), vagy aki legalább bizonyos modulvizsgákat teljesít.

Mindez annak köszönhető, hogy az új, fokozatosan életbe lépő moduláris rendszerű OKJ-ben szereplő

szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei A-tól Z-ig figyelembe veszik, illetve beszámíthatóvá teszik az ECDL moduljait, beleértve az önálló, fakultatív modulokat (Képszerkesztés, Webkezdő, CAD, haladó szövegszerkesztés, táblázatkezelés, illetve adatbázis-kezelés) is. Így például egy adótanácsadónak a szakképesítéshez szüksége lesz az ECDL valamennyi moduljában meghatározott ismeretekre; egy autószerelőtől az alapvető számítógép-használati ismereteket, vagyis az operációs rendszerek, a szövegszerkesztés, és az internetes modul fortélyait kéri számon, míg egy mélyépítő technikus esetében jól jöhet az ECDL CAD modulja is. Mindezek természetesen a képzés során is elsajátíthatók, és vizsga is tehető belőlük. Ám aki időközben már sikerrel teljesítette a megfelelő ECDL-modulvizsgákat, annak beszámítják, vizsgát sem kell már tennie, így több figyelmet for-

díthat a szakmai tudnivalók elmélyítésére.

A Térségi Integrált Szakképző Központokban már az idei tanévtől 14 szakképesítés esetében az új moduláris szakmai és vizsgakövetelmények, valamint központi programok alapján indult a képzés, a többi szakképző iskolában pedig a 2007/08-as tanévtől nyílik erre lehetőség az OKJ-ben szereplő többi szakképesítés esetében. Iskolarendszeren kívül az új, ECDL-t beszámító szakmai képzések január 1-jétől indulnak.

A Nemzeti Szakképzési Intézet (NSZI) által kidolgozott, új szerkezetű Országos Képzési Jegyzék az 1/2006. (II. 17.) OM rendelet mellékleteként jelent meg. Az OKJ és az ECDL összehangolásában a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Országos ECDL Irodája szorosan együttműködik a Nemzeti Szakképzési Intézettel.

ECDL: felmentés és jeles zh.

ECDL a felsőoktatásban

Törvény adta lehetőségével élve egyre több felsőoktatási intézmény számítja be a tantárgyi követelményekbe az ECDL-t, így a hallgatók teljes vagy részleges felmentést, jeles kollokviumi, vagy zárthelyijegyet kaphatnak ECDL-bizonyítványukért.

Így a **BMF Neumann János Informatikai Karán** az informatikus alapszakon (BSc) azok a hallgatók, akiknek van ECDL bizonyítványa, a

2006/07-es tanévtől előnnyel indulnak: a „Bevezetés az informatikába” című tantárgy követelményei alól ugyanis részlegesen mentesülnek, az első zárthelyi dolgozatra pedig automatikusan jelest kapnak. Mindez azért lehetséges, mert az ECDL bizonyítvány a Főiskola által is elismert módon igazolja mindazokat az ismereteket, amelyek egy számítógép-használótól elvárhatók.

A **Tessedik Sámuel Főiskola Eü. Intézetének Tanácsa** az Informatika tantárgy alóli felmentés és kredit-pont beszámítása tárgyában már 2006 tavaszán az alábbi határozatot hozta:

„A Diplomás Ápoló Szakon az In-

formatika tantárgy 4 féléven keresztül kerül oktatásra. Az a hallgató, aki az ECDL moduljait szemeszterenként teljesíti, az adott félévben megajánlott gyakorlati jegyet (5) és a hozzárendelt kredit-pontot megkaphatja. Amennyiben a 4. félév végére az ECDL Start követelményeit teljesíti, a tantárgyi blokk végén megajánlott kollokviumi jegyet (5) és a hozzárendelt kredit-pontot megkaphatja.”

A dolog egyik legnagyobb előnye az, hogy a diákok eleve stabil alappal rendelkezve a számítógép használatához, több időt és energiát fordíthatnak a szakjuknak megfelelő speciális ismeretek megszerzésére.

ECDL történetírói pályázat

Egy szebb jövőért

Az elmúlt évekhez hasonlóan a nemzetközi ECDL Alapítvány – a nemzeti irodákkal közösen – idén is meghirdette történetírói pályázatát „Egy szebb jövőért” címmel.

Hírlevelünk e rövid írásában részleteket közlünk a beérkezett, díjnyertes pályázatokból.

A Bírálóbizottság elsősorban olyan

pályaművekere szavazott, amelyeknek írói az ECDL által jobb élethelyzetbe kerültek.

I. helyezett: Boncz Tímea (Pápa)

Az ECDL bizonyítványt középiskolás koromban szereztem meg, amikor még közgazdásznak készültem. Azóta sok változás történt az életemben.

Rájöttem, hogy a gazdaság világa nem az enyém, s jelentkeztem szociális

munkásnak egy budapesti főiskolára. A levelező szakirány mellett elhelyezkedtem a Baptista Szeretetszolgálat Alapítványánál, mint regionális szociális munkatárs. Feladatom egy kisvárosban és körzetében a családsegítés, hajléktalanok, idősek támogatása ételmisszerrel, ruházattal, illetve minden egyéb dologgal, amit a pártfogoltjaim nem tudnak valamilyen ok miatt elintézni. A rugalmas munkakör némi fantáziát igényel, mivel nekem kell meghatároznom, mi az, amire szükség van.

A nagy szikra egy évvel ezelőtt pattant ki, amikor Angliából leselejtezett számítógépeket kaptunk ajándékba. Álmodom egy 6 főre berendezett számítógépes terem volt, ahol bárki ingyen megtanulhat számítógépet kezelni, internetet használni. Ez nagyszerű lehetőség arra, hogy munkahelyet váltson (egyáltalán munkahelyet szerezzen) valaki, netán nagyobb fizetésre tegyen szert, ami nem utolsó szempont egy nagycsalád esetében.

A legnagyobb gond a szoftverekkel volt. Mivel alapítványon keresztül szerettem volna tanítani az embereket, nem tehettem fel a saját jogtisztaszoftveremet a számítógépekre, mert az nem törvényes. Gondolkodtam ingyenesen hozzáférhető szoftvereken is, de ha valaki nem biztos az elsajátított ismeretben és a munkahelyén találkozhat először a Windows-zal, nagyon összezavarhatja a tudásában. Egy dolog maradt csak hátra, levelet írtam a Microsoft Hungarynek, hátha megtetszik nekik az ötletem, és kapunk ingyen szoftvert. Röviden felvázoltam a 10 alkalmas órarendet, és elküldtük a levelet. Megkaptuk a szoftvereket.

Ezután következett a számítógépek összeállítása, a terem megszerzése, a számítógépes asztalok beszerzése és a hirdetés. Szociális központokban, családsegítő központban és munkanélküli hivatalban hirdettem a tanfolyamot. Közben írtam óraterveket.

Célom az volt, hogy érthető nyelven, nagyon sok gyakorlást biztosítva tanítsam az embereket. Minden órához jár egy fénymásolt jegyzet, ami az órán leadott anyagot tartalmazza sok képanyaggal. Így akinek nincs számítógépe otthon, az is készülhet a következő órára, mert láthatja, hogy az elvégzett művelet után mi fog a monitoron látszani. Igyekszem mindenkivel megismertetni a „puskázás” néven ismertté vált módszeremet. Ez azt jelenti, hogy nem muszáj a műveleteket betanulni, elég azt megjegyezni, a tananyagban hol találunk ehhez segítséget. Így később is használható a jegyzet, amikor talán már feledésbe merült a begyakorlott ismeret. Tanítok fájlkezelést, szövegszerkesztést, táblázatkezelést, PowerPoint bemutató készítést otthonról hozott családi képekből, és internet használatot. Megtanultunk önéletrajzot

és hivatalos levelet írni. Kibeleztünk egy számítógépet, hogy végigmutogathassuk, mit jelent az a sok furcsa szám, meg betű, amit az újsághirdetésben a számítógép eladó címszó alatt olvashatunk.

Az eddig eltelt fél év alatt sok jól kitalált ötlettel módosítani kellett. Nagy meglepetésemre tanítványaim nem a legszegényebbek a városban, mindenestre támogatásra ők is szorulnak. Van fogyatékos kislány, van nyugdíj előtt álló, van nagycsaládos, és van sok középkorú, valamit magával kezdeni akaró tanuló a csoportjaimban. Jelenleg 4 csoportot tanítok, némi lemorzsolódás után összesen 15 főt. Szeptembertől indul egy újabb hajrá, reményeim szerint több fogyatékos gyerekkel.

Azóta angol számítógépeket az ország sok városába küldtünk, legtöbbjüket oktatási céllal igényelték. 15 órás programomat megosztottam mindenkivel, akit érdekelt. Reményem szerint egyre több helyen jönnek létre ingyenes oktató központok, hogy sokkal több ember megismerhesse a számítógép és a világháló adta lehetőségeket. Mindezt pedig az ECDL tanulmányaimnak köszönhetem...

II. helyezett: Dr. Szabó István (Kaposvár)

(részlet a pályázatból)

Tisztelt Bírálóbizottság!

Egy 67 százalékos látássérült jogász kéri néhány perc erejéig figyelmüket:

Amikor 1981-ben végeztem a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán, álmodni sem mertem volna arról, hogy szakmámban valaha is dolgozni tudok. Akkortájt ugyanis a számítástechnika úgymond gyermekcipőben járt, az egyetemet is auditív módon, magnetofon segítségével végeztem el. Azután, ahogyan az lenni szokott, bekerültem a „süllyesztőbe”, mert egyetlen vállalat sem volt arra

hajlandó, hogy részemre adminisztratív segítséget nyújtson. Így azután különféle munkakörökben dolgoztam, voltam üzemfenntartó, gondnok, telefonkezelő, sőt a végén még öltözőőr is.

Egy leépítés után a helyi munkaügyi központ rehabilitációs bizottsági munkatársa javaslatára kerültem kapcsolatba az ECDL-el. A helyi Vakok Szövetsége ugyanis szervezett egy olyan tanfolyamot, mely kifejezetten látássérültek részére tanította meg a Jaws for Windows képernyőfelolvasó rendszer segítségével a számítástechnika alapvető fogásait.

Tekintettel arra, hogy anyagiak hiányában akkor helyben nem tudtam folytatni tanulmányaimat, Budapestre kezdtem járni a BMF Neumann János Karára, ahol Kutor László docens úr védőszámjai alatt folytattam tanulmányaimat. (...)

Jelenleg 5 modulból rendelkezem vizsgával, a hátralévőket szeptemberben induló tanfolyamon szándékozom megszerezni. (...)

S hogy ez miként változtatta meg életvitelemet?

Két éves munkanélküliséget követően mára már egy csökkent munkaképességűeket foglalkoztató kft-nek vagyok a jogi előadója, és remélhetően nem kell attól tartanom, hála az ECDL-nek, hogy munka nélkül maradok, ugyanis teljes értékű munkát tudok végezni bármely számítógépen, és nem kell hozzá más csak egy fejhallgató, no meg egy szoftver, melyet aktatászkámban viszek magammal.

Hála oktatóimnak, mára elértem, hogy a létbizonytalanságból biztos megélhetést nyújtó munkahellyel rendelkezem, és nem utolsósorban idehaza saját szórakoztatásomra is gyakran előveszem és bekapcsolom a számítógépet, mely sok örömet okoz.

Ennyit szerettem volna magamról írni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

III. helyezést megosztva Tatár Ágnes és Meszes Dóra (Budapest) nyerték.

A nyertes pályázatok teljes terjedelmében (köztük a 3. helyezetteké is) a www.ecdl.hu címen olvashatók.

Szakmai közösségek

Életem egy plastik kártyán

Az Intelligens-Kártya Fórum

Agoston Lászlóval, az Intelligens-Kártya Fórum vezetőjével készítettünk interjút a chipkártyák kereskedelmi és állami felhasználásáról, a kártyák technológiájáról, és a jövőben kialakuló szabványokról.

– *Mire használható a gyakorlatban egy chipkártya?*

– Van, aki azt mondja, hogy a chip gyakorlatilag egy titkos kulcs, aminek bemutatásával különböző helyekre tudok bejutni. Ez a megoldás például az elektronikus aláírásnál létezhet. A másik filozófia szerint ez egy terület, amire ráírhatok különböző adatokat, ezeket változtathatom is, vagy egyéb funkciókat tudok rajta futtatni, ez például az elektronikus pénztárca megoldás. Ezt a kártyán lévő tartalom nagyságrendje határozza meg, és kombinálni is lehet a kettőt, fel lehet építeni különböző fájlrendszereket a kártyára, amelyek lehet publikusak, vagy zártak. A chipen futhat több alkalmazás is párhuzamosan – akár egy banki alkalmazás, egy elektronikus aláírás, és egy elektronikus azonosításra való funkció, sőt ma már bizonyos orvosi, egészségügyi vagy egyéb más adatok is helyet kaphatnak rajta. Az egyik legfontosabb alkalmazás még a mobiltelefon, amiben a SIM kártya szintén egy chipkártya.

– *Milyen technológiával működnek ezek a kártyák?*

– Minden kártyának van egy operációs rendszere, egy memória része és egy kommunikációs része. A chip lényege egy olyan technológia, amelynek segítségével egy kis területre rengeteg funk-

ciót rá lehet rakni, és ezt a megfelelő titkosítással el lehet látni. Ezek a kártyák azért jöttek létre, mert sok olyan eszköz volt a piacon, amelyek hasonló dolgokat külön-külön meg tudtak valósítani, például a mágnescsík vagy a vonalkódok, de integrálva egyik sem biztosított ennyi funkciót, vagy sérülékenyebbek, kisebb kapacitásúak voltak.

A kártyákat funkcionalitásukat tekintve fel lehet bontani memóriakártyára, aktív kártyára, koproszesszoros kártyára, de feloszthatjuk kontaktusosra és kontaktusmentesre, valamint használat alapján is. Az igazi multiaplikációs kártyáknak van egy új csoportosítási lehetősége is, a fix, és a nyílt operációs rendszerűek, amelyekre ennek megfelelően vendorfüggő, vagy -független programokat lehet telepíteni. A kártyák memóriája is egyre kifinomultabb lesz, ma már ott tartunk, hogy mind komolyabb tartalmakat lehet a chipkártyán tárolni,

– *A kontaktusos vagy a kontaktusmentes megoldás az előnyösebb?*

– A kontaktusmentes, rádiófrekvenciás technológia az utóbbi időben fejlődött, itt nem szükséges betenni a kártyát olvasóba, ehelyett érintéses, vagy közelítéses technológiát alkalmaznak, így nem kopik fizikailag a kártya. Ezt főleg közlekedési és a beléptetőrendszereknél alkalmazzák. Létezik a kontaktusos és kontaktusmentes megoldás ugyanazon kártyán belül is, ezt szokták hibrid kártyának hívni, ha pedig közös operációs rendszerrel rendelkezik a két megoldás az a duál kártya.

– *Nehéz másolni vagy hamisítani ezt a technológiát?*

– Ezt hamisítani, másolni elég nehéz, mivel többfajta biztonsági elemmel védettek. A chipkártyák fejlődésének többfajta periódusa volt, ami a gyenge védelmű memóriakártyákból indult ki – ilyen volt Magyarországon például a telefonkártya. Aztán ez erősebb védelességgel rendelkezővé vált, elkezdtek a különböző titkosításokat alkalmazni rá, ma már az RSA-t is használják a chipekben, így egyre nagyobb energia kell a feltöréséhez.

De arra is figyelni kell, hogy maga a kártya önmagában nem elég biztonsági szempontból, mivel ha bemutatom az azonosító rendszernek, az csak

azt fogja érzékelni, hogy a kártya megjelent az olvasó előtt. Viszont ezzel nem a személy, hanem a kártya jelenik meg az olvasó előtt, tehát ezzel még nem azonosítom magam, mivel igazolni is kell, hogy a kártya valóban a kártyabirtokos kezében van. Az ilyen azonosítási problémák megoldására alkalmazzák például az elektronikus útleveleknél, hogy a kártyán elektronikusan tárolják a tulajdonos fényképét is, így az útlevél birtokosát meg tudják különböztetni lopás esetén az illegális felhasználótól. Itt a kártya egy biztonságos háttértárolóként működik.

– *A kereskedelmi szférán kívül kevés helyen fordul elő a chipkártya alkalmazása, pedig ezek szerint a kártya funkcionalitása ezt lehetővé teszi. Mi az oka ennek a fejletlenségnek?*

– Itthon valóban probléma, hogy az államigazgatási területen viszonylag kevés alkalmazást látunk, illetve azok az alkalmazások, amik elindultak, mint a diákkártya, nincsenek kihasználva. A kártyának ugyanis szerves része a kommunikáció, s annak biztonsága, aminek szabványosnak és biztonságosnak kell lenni, és kell hozzá egy megjelenítő eszköz.

Egy chipkártyát önmagában nem lehet kezelni, csak egy rendszer részeként. Először ki kell találni, hogy milyen erősségű chipkártyát szeretnénk, de ezt nem szabad fetisizálni, hiszen soha önállóan nem létezhet. Ott buknak el az ügyek, hogy vagy a mögöttes részek nincsenek meg, de a chip már megvan, mint a diákkártya, ahol szintén nem foglalkoztak a háttérrel. Ma már beszélnek diákkártyáról, nyugdíjaskártyáról, munkavállalói kártyáról stb., mert most kezdenek megszületni azok a hátterek, amelyek ezt alkalmassá teszik, például az online okmányiroda.

Sajnos egységes európai rendszer sincs, de ha van is, különálló adatbázisokon alapszik, ezek egységesítésére törekszik most az EU. A nemzetközi egészségügyikártya-rendszer már kezd kialakulni, kijött a chip alapszabvány, ez éppen a kereszt finanszírozások miatt fontos. Ha valaki lebetegszik külföldön, jogosult arra, hogy az ápolási költség bizonyos részét a társadalombiztosítás fizesse, ennek elszámolására nagyon jó eszköz a chipkártya.

– *Milyen jogi háttere van a chip-kártya használatnak? Ki dönti el, hogy milyen adataim kerülhetnek rá egy kártyára?*

– Ez a legnagyobb probléma ma. Van, aki azt mondja, hogy az elektronikus útlevél, főleg a biometria adatainak tárolása miatt egy nagyon kényes pont. Az az igazság, hogy Európa erős amerikai nyomásra mégis kénytelen volt belelépni ebbe a cipőbe, a terroristaellenes hangulat miatt, és egyáltalán azért, hogy Amerikát fizikailag el lehessen érni. Ennek a mai napig nincs meg a jogi háttere, ugyan kötelezővé tették a szabványosítást, de nem véletlen, hogy államfőnk is különböző akciókkal tiltakozik a dolog ellen.

Felmerül még a big brother kérdés is, tehát az, hogy az én adataimat ki hogyan kezeli. Am egy átlagember adatai elektronikusan legalább 15 helyen vannak jelen, a banknál, biztosítónál, telefontársaságnál stb., akik elvileg kötelezik magukat arra, hogy ezt titkosan tárolják.

Ezenkívül az igazgatásban is rengeteg helyen van rólunk adat, ráadásul nem is ugyanaz, mert nincsen összekapcsolva az összes adatbázis. Így a személyes biztonság nem a chipkártyán múlik, hanem a rendszerekben. De ugyanígy, ha „analóg” módon hordom magamnál a TAJ kártyámat, a jogosítványomat, és a személyi igazolványomat, ám ha elvesztem, szintén visszaélhetnek vele.

Természetesen fontos, hogy én határozhasam meg, hogy a fogorvosom belenézhet-e az ugyanazon chipkártyán tárolt vakbélműtét adataimba, azaz az adatbázisokhoz való hozzáféréseket én irányíthassam. Ennek a jogi szabályozása még nálunk előrébb járó demokratikus országokban is elég nehéz ügy.

– *Mennyire tartós használatra tervezik ezeket a kártyákat?*

– Ezek a technológiák folyamatosan fejlődnek, és az élettartam függ a chipnek és a hordozónak, tehát mondjuk a műanyag kártyának az élettartamától is. A legnagyobb kopása a kontaktusos kártyáknak van, de ezek élettartama is általában 8–10 év, ami sokkal hosszabb, mint pl. a mágnescsíknak, és kevésbé sérülékeny is.

– *Az IKF foglalkozott a BKV intelligens jegy- és bérletrendszerének kialakításával is. Milyen megvalósítási fázisban van ez a folyamat?*

– Nálunk két nagy rendszer tendere fut, az egyik a diákkártya tender, ami még értékelés alatt van, ennek több kiírása és visszavonása is volt. Jelenleg többfajta kiírás is létezik, már külön a kártyára, a rendszerre, a megismerésére, tehát mindenképpen élővé akarják tenni a diákkártyát. A másik nagy tender pedig a BKV által kiírt elektronikus rendszer, ezt is többször kiírták és visszavonták, jelenleg éppen eredménytelennek hirdették, tehát vagy ki kell írni újból, vagy nem lesz megvalósítva.

Ez csak egy budapesti rendszer lenne, ennek a szabványosítása folyik most. Nagy szakmai vita volt az Elektráról, ami a közlekedési rendszer-szabvány, ebben az IKF is részt vett. Ez azért nehéz dolog, mert ha már egy közlekedési vállalat csinál egy minta rendszert, akkor érdemes úgy csinálni, hogy a többiek is csatlakozhassanak hozzá, és ne úgy legyen, mint a parkolásnál, ahol három cég, három különböző rendszert üzemeltet. Az IKF-nek is ez az egységesítés most a legfőbb célja.

– *Az emberek szívesen fogadják a chipkártyát? Milyen a lakossági reakció a kártyák alkalmazásáról?*

Minden újtól érezhető idegenkedés nyilvánvalóan, de ha ez kényelmesebbé teszi az emberek életét, akkor szeretni fogják. Például az elektronikus chipkártyás aláírási megoldás Magyarországon azért nem lett sikeres, mert drágává és komplikálttá tette az ügyintézkést. Mindenhova vinni kellett az olvasót, és a kártyát. Bár néhány bank próbálkozott vele, csak pár ezer kártyát adtak ki, a többszáz ezres ügyfélkörhöz képest, ráadásul a technológia is elavult azóta, és a fenntartása is igen drága. Ha a magyar közigazgatásban egy jól kivitelezett rendszeren keresztül fog működni a kártyahasználat, akkor fel fog lendülni a népszerűsége, de ennek kialakítása még a jövő zenéje.

Kereskényi Balázs

Hosszan tartó betegség után 77 éves korában, 2006. augusztus 14-én elhunyt

Dr. Géher Károly

okl. villamosmérnök,

a műszaki tudományok doktora, professzor emeritus, aki 54 éven át volt a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem munkatársa, mérnökgenerációk tanítója és nevelője. A Széchenyi-díj, a Szent-Györgyi Albert díj, a Magyar Tudományos Akadémia Eötvös Koszorúja és Akadémiai Díja, a Híradástechnikai Tudományos Egyesület Puskás Tivadar Díja kitüntette; a Nemzetközi Rádió Tudományos Egyesület (URSI) Magyar Nemzeti Bizottsága és a Jelek és Rendszerek Bizottsága, a Távközlési Mérnöki Minősítő Bizottság (TMMB), az MTA Távközlési Rendszerek Bizottsága volt elnöke, a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület elnökségi tagja. A Neumann János Számítógép-tudományi Társaságnak szinte a kezdetek, 1970 óta volt tagja.

Dr. Géher Károlyt a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem saját halottjának tekinti. Hamvait a Szent István Bazilika urnatemetőjében helyezték örök nyugalomra szeptember 5-én. Emlékét megőrizzük, példamutatását követni igyekszünk.

Verseny – futás

Nemes Tihamér OKSZTV

A versenyt három fordulóban rendezük meg: az első (iskolai) fordulóból továbbjutó versenyzők közül a második (területi) fordulóban legjobban szereplők jutnak be a harmadik fordulóba, a döntőbe.

A verseny tárgya, követelményei a programozási kategóriában:

- számítástechnikai és programozási alapismeretek, felhasználói és kezelői felületek kialakítása, különféle stílusú programozási nyelvek főbb jellemzői,
- számítástechnika-alkalmazási alapismeretek iskolai közismereti tárgyak, az egyszerű adatfeldolgozás stb. témaköréből,
- rendszerszemléletű feladatmegoldás, algoritmusok kidolgozása.

A verseny tárgya, követelményei az alkalmazási kategóriában:

- szövegszerkesztés,
- ábra- és képszerkesztés,
- táblázatkezelés,
- prezentáció.

A versenyt két korcsoportban, az egyikben két kategóriában hirdetjük meg:

I. korcsoport, programozási kategória: 5–8. évfolyamosok

II. korcsoport, programozási és alkalmazási kategória: 9–10. évfolyamosok

Az iskoláktól 2006. október 15-ig várjuk a jelentkezéseket az alábbi címre:

NJSZT „Nemes Tihamér” OKSZTV, 1054 Budapest, Báthori u. 16. vagy a nemestihamer@inf.elte.hu elektronikus címre.

A jelentkezés tartalmazza

- az iskola nevét, címét, telefonszámát, elektronikus címét,

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság az Oktatási Minisztérium jóváhagyásával és az Aladdin: Alapítvány a diákinformatikáért támogatásával a 2006/2007-es tanévre is meghirdeti a Nemes Tihamér Országos Középiskolai Számítástechnikai Tanulmányi Versenyt általános és középiskolai tanulók számára.

- a résztvevő tanulók számát korcsoportonként,
- a versenyért felelős tanár nevét.

A postai jelentkezést ajánlottan kérjük postázni. Az e-levelelben jelentkező iskolák a verseny menetéről október végéig tájékoztatót kapnak.

A verseny mindhárom fordulójában központi feladatsort oldanak meg a versenyzők, amelyet a javítók központi értékelési útmutató szerint javítanak. A versenyen semmilyen segédeszközt nem szabad használni.

Az első, iskolai versenyforduló ideje a programozási kategóriában: 2006. november 9. csütörtök, (I. korcsoport: 14.00–16.00 óra, II. korcsoport: 14.00–17.00 óra). Az első fordulóban a versenyzőknek 5–10 kisebb feladatot kell megoldaniuk papíron, a saját iskolájukban. A dolgozatok megíratásával és kijavításával kapcsolatos költségeket az iskola viseli.

Az első, iskolai versenyforduló ideje az alkalmazási kategóriában: 2006. november 23. csütörtök, 14.00–17.00 óra. Az első fordulóban a versenyzőknek 3–8 kisebb feladatot kell megoldaniuk számítógépen, a saját iskolájukban. A dolgozatok megíratásával és kijavításával kapcsolatos költségeket az iskola viseli.

A dolgozatokat az iskolákban javítják a központilag küldött javítási útmutató alapján. Programozási kategóriában a legalább 40, alkalmazási kategóriában a legalább 80 pontot elért dolgozatokat az iskolák eljuttatják a területileg illetékes regionális versenybizottságokhoz. A második fordulóba jutás ponthatáráról a regionális versenybizottságok döntenek, a rendelkezésre álló számítógépek száma alapján, amelyről az iskolákat a programozási kategóriában december 14-ig, az alkalmazási kategóriában január 18-ig értesítik.

A második, területi versenyforduló ideje a programozási kategóriá-

ban: 2007. január 13. szombat, (I. korcsoport: 9.00–12.00 óra, II. korcsoport: 9.00–14.00 óra). A területi fordulót a Nemes Tihamér OKSZTV regionális versenybizottságai rendezik (minden megyében legalább egy, a nagyobbakban több helyszínen), együttműködve a Megyei Pedagógiai Intézetekkel, valamint az NJSZT megyei szervezeteivel. A területi fordulóban a versenyzőknek 3–5 kisebb programot kell megírniuk MS Visual BASIC 6, Borland Pascal 7.0, Free Pascal 2.0, Borland C++ 3.1, GCC 3.2, MS Visual C# 2005 Express vagy Borland Delphi 6.0 Personal Edition nyelven, IBM számítógépen, Windows operációs rendszer alatt. Az egyes versenyhelyszíneken lehet az előírtnál újabb verziójú fordítóprogram, erről az illetékes versenybizottság értesíti a bejutókat.

A második, területi versenyforduló ideje az alkalmazási kategóriában: 2006. február 10. szombat, 9.00–14.00 óra. A területi fordulót a Nemes Tihamér OKATV regionális versenybizottságai rendezik (minden megyében legalább egy, a nagyobbakban több helyszínen), együttműködve a Megyei Pedagógiai Intézetekkel, valamint az NJSZT megyei szervezeteivel. A területi fordulóban a versenyzőknek három-nyolc kisebb feladatot kell megoldaniuk

A dolgozatokat a regionális versenybizottságok javítják a központilag küldött javítási útmutató alapján. Az itt szerzett pontokhoz hozzáadják az első forduló pontszám 25%-át. Programozási kategóriában a legalább 40, alkalmazási kategóriában a legalább 80 pontot elért dolgozatokat eljuttatják az országos versenybizottsághoz. A harmadik fordulóba jutás ponthatáráról az országos versenybizottság dönt, a rendelkezésre álló számítógépek száma alapján, amelyről az iskolákat 2007. február 9-ig, illetve március 9-ig értesíti.

A harmadik, döntő fordulót Buda-

pesten tartjuk. A döntő helyszíne az ELTE Informatikai Kara (Budapest XI, Pázmány Péter sétány 1/C).

A programozási kategóriában 2007. március 10-én, szombaton (I. korcsoport: 11.00–14.00 óra, II. korcsoport: 10.00–16.00 óra). A döntőben a versenyzőknek 3–5 nagyobb programot kell megírniuk a fent felsorolt nyelveken, számítógépen.

Az alkalmazási kategóriában 2007. március 31-én, szombaton, 10.00 – 16.00 óra. A döntőben a versenyzőknek 5–8 alkalmazási feladatot kell megoldaniuk, számítógépen.

A dolgozatokat az országos versenybizottság tagjai javítják. Az itt szerzett pontokhoz hozzáadják a második forduló pontszám 25%-át. Az országos döntő eredményeiről az iskolákat az országos versenybizottság 2007. március 24-ig, illetve április 19-ig értesíti. 2007. május 10-én köz-

ponti ünnepélyes eredményhirdetésen a Nemes Tihamér verseny minden döntőse elismerő oklevelet, valamint kategóriánként a legjobb 10–20 versenyző könyvjutalmat kap (Budapest XI., Pázmány Péter sétány 1/C).

A területi forduló és a döntő résztvevőinek útiköltségét a küldő iskola fedezheti.

A Nemes Tihamér OKSZTV programozási kategória II. korcsoportjának első 6–12 helyezettje vehet részt a 14. Közép-Európai Informatikai Diákolimpia válogatóversenyén, melyet az IOI válogatóversennyel egy időben rendezünk (2007. IV. 2–3). A válogatóverseny és az azt követő diákolimpiai felkészítés legjobb 4–4 tanulója jogosult részt venni a 2007. évi diákolimpiákon. (A válogatóverseny résztvevője még az Izsák Imre Gyula komplex természettudományi verseny győztese is.)

A versennyel kapcsolatos tudnivalókat a tanforum@sunserv.kfki.hu levelezési listán, valamint a <http://www.njszt.hu/> és a <http://nemes.inf.elte.hu/> elektronikus faliújságon is közzé tesszük. Az elektronikus levélben felvilágosítást kérők a nemes-tihamer@inf.elte.hu címre írhatnak.

A versennyel kapcsolatos minden tudnivalót, tájékoztatót, felhívást, levelet stb. az iskola címe és a versenyért felelős tanár nevére postázzuk.

A versenyért felelős szervezet az NJSZT Tehetséggondozási szakmai közössége (<http://tehetseg.inf.elte.hu>). A szakosztály a versenyhez Országos, valamint Regionális Versenybizottságokat hozott létre.

– NJSZT Tehetséggondozási
szakmai közössége
– OM Közoktatási főosztálya
Aladdin Alapítvány

Logo-OSZTV

A versenyen a számítógépes programozási feladatok megoldása Logo nyelven történik (Comenius Logo, Imagine Logo, PC Logo). A versenyt három fordulóban rendezzük meg: az első (iskolai) fordulóból továbbjutó versenyzők közül a második (területi) fordulóban legjobban szereplők jutnak be a harmadik fordulóba, a döntőbe.

A verseny tárgya, követelményei

- számítástechnikai és programozási alapismeretek, felhasználói és kezelői felületek kialakítása,
- a Logo programozási nyelv alapvető elemei,
- rendszerszemléletű feladatmegoldás, algoritmusok kidolgozása valamint megvalósítása számítógépen.

A Nemes Tihamér Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyhez (OSZTV) csatlakozva a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) és az Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete (ISzE) az Oktatási Minisztérium és az ALADDIN: Alapítvány a diákinformatikáért támogatásával Logo programozási versenyt hirdet (Logo Országos Számítástechnikai Tanulmányi Verseny).

A versenyt négy korcsoportban hirdetjük meg

- 3-4. évfolyamosok
- 5-6. évfolyamosok
- 7-8. évfolyamosok
- 9-10. évfolyamosok

Az iskoláktól mind a négy korcsoportban 2006. október 31-ig várjuk a jelentkezéseket az alábbi címre: NJSZT Országos Logo Verseny, 1054 Budapest, Báthori u. 16. vagy a logo@inf.elte.hu címre.

A jelentkezésnek tartalmaznia kell

- az iskola nevét, címét, telefon- és telefax-számát, elektronikus címét,
- a résztvevő tanulók számát korcsoportonként,
- a versenyen használni kívánt Logo változat nevét,
- a versenyért felelős tanár nevét.

A postai jelentkezést ajánlottan kérjük feladni. A jelentkezést elektronikusan beküldő iskolák a verseny menetéről és követelményeiről no-

vember végéig tájékoztatót kapnak.

A verseny mindhárom fordulójában központi feladatsort oldanak meg a versenyzők, amelyet a javítók központi értékelési útmutató szerint javítanak.

A versenyen semmilyen segédesszöveget nem szabad használni.

Az első, iskolai versenyforduló
Ideje: 2006. december 13., szerda,
14.00 – 16.00 óra.

Az első fordulóban a versenyzőknek 3–4 kisebb feladatot kell megoldaniuk papíron, s 2 feladatot számítógépen. A dolgozatok megíratásával és kijavításával kapcsolatos költségeket az iskola viseli.

A dolgozatokat az iskolákban javítják a központilag küldött javítási útmutató alapján. A legalább 40 pontot elért dolgozatokat az iskolák eljuttatják a területileg illetékes regionális versenybizottságokhoz.

A második fordulóba jutás ponthatáráról a regionális versenybizottságok döntenek, a rendelkezésre álló

számítógépek száma alapján, amelyről az iskolákat 2007. január 30-ig értesítik.

A második, területi versenyforduló

Ideje: 2007. február 24., szombat, 10.00 – 12.00 óra.

A területi fordulót a Logo OSZTV regionális versenybizottságai rendezik (minden megyében legalább egy, a nagyobbakban több helyszínen). Az I. korcsoportosoknak a verseny e területi fordulójával véget ér.

A területi fordulóban a versenyzőknek három-négy kisebb programot kell megírniuk Logo nyelven, IBM kompatibilis számítógépen.

A dolgozatokat a regionális versenybizottságok javítják. Az itt szerzett pontokhoz hozzáadják az első forduló pontszám 25%-át. A legalább 40 pontot elért dolgozatokat eljuttatják az országos versenybizottsághoz.

A harmadik fordulóra jutás ponthatáráról az országos versenybizottság dönt, a rendelkezésre álló szá-

mítógépek száma alapján, amelyről az iskolákat 2007. március 31-ig értesítik.

A harmadik, döntő forduló Budapesten tartjuk 2007. április 21-én, szombaton, 10.00 – 13.00 óra között.

A döntő helyszíne az Eötvös Loránd Tudományegyetem Informatikai Kara (Budapest XI., Pázmány Péter sétány 1/C). A döntőben a versenyzőknek 3-5 Logo programot kell megírniuk.

A dolgozatokat az országos versenybizottság tagjai javítják. Az itt szerzett pontokhoz hozzáadják a második forduló pontszám 25%-át.

Az országos döntő eredményeiről az iskolákat az országos versenybizottság 2007. május 5-ig értesíti.

2007. május 10-én központi ünnepélyes eredményhirdetésen a 2-4. korcsoport országos döntősei elismerő oklevelet, valamint korcsoportonként a legjobb 10–20 versenyző könyvjutalmat kap (Budapest XI, Pázmány Péter sétány 1/C).

A területi forduló és a döntő

résztvevőinek utazási költségét a küldő iskola fedezheti.

A versennyel kapcsolatos tudnivalókat a tanforum@sunserv.kfki.hu levelezési listán, valamint a www.njszt.hu/, a www.logo.hu/ és a <http://logo.inf.elte.hu/> elektronikus faliújságon is közzé tesszük.

Az elektronikus levélben felvilágosítást kérők az logo@inf.elte.hu címre írhatnak.

A versennyel kapcsolatos minden tudnivalót, tájékoztatást, felhívást, levelet stb. az iskola címére és a versenyért felelős tanár nevére postázzuk.

A versenyért felelős szervezet a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Tehetséggondozási szakmai közössége (<http://tehetseg.inf.elte.hu>).

Az NJSZT szakmai közössége a versenyhez Országos, valamint Regionális Versenybizottságokat hozott létre.

– NJSZT Tehetséggondozási
szakmai közössége
– OM Közoktatási főosztálya
– ISZE

Beszámoló a nemzetközi diákolimpiákról

IOI Nemzetközi Informatikai Diákolimpia

Eredményeink

A 2006. évi Nemzetközi Informatikai Diákolimpiát (IOI) 2006. augusztus 13–20 között rendezték Mexikóban, Méridában. A versenyen 75 ország 284 versenyzője vett részt.

Versenyzőink közül

Kormányos Balázs (Szeged, Radnóti Miklós Gimnázium) **ezüstérmet**,

Acsai Péter (Nagykőrös, Arany János Gimnázium) **bronzérmet** szerzett.

A verseny az elmúlt évekhez képest szakmailag is bírálható volt, több esetben a szerencsén múlt az eredmény:

61. **Kormányos Balázs**,
91. **Acsai Péter**,
157. **Vincze János**, Fazekas Mihály Gimnázium, Debrecen
176. **Ludányi Ákos**, Neumann J. Középiskola, Eger

Szakmai értékelés

Eredményünk a tavalyinál kicsit gyengébb lett, de az országok sorrendjében ezzel is előre léptünk. Kiemelkedően szerepelt Kína, Lengyelország és Oroszország csapata. Idei új jelenség a diákolimpián a volt szovjet utódállamok (Ukrajna, Grúzia, Litvánia, Lettország, illetve Kazahsztán) határozott előretörése.

Egy fontos jelenség a 90-es évekhez képest, hogy jelentősen beszűkült az egy korosztályból olimpiai részvételre esélyesek köre, akkor ugyanis ritkaság volt, hogy nem csupa 12. osztályos tanuló alkotta a csapatot. Ennek

okát egyértelműen a kerettanterv jelentős informatika óraszámcsökkenésében látjuk. A felújított Nemzeti Alaptanterv hatása – éppen a felmenő rendszerben bevezetése miatt – majd csak sok év után hozhat ebben kedvező változást. Talán sokkal előbb eredményre vezethet a középiskolás nyelvi előkészítő évfolyamokban bevezetett tisztes mértékű informatika óra.

Egy másik jelenség is megfigyelhető már évek óta, idén ez különösen feltűnő volt: a versenyzőink elemi hibákat vétének a versenyen (nem oda mentik a megoldást, ahova kell, összekeverik a bal- és a jobboldalt, vagy nem írják ki a sor végére sorvég karaktert, ...). Ha ezeket nem követik el, akkor most egy arany, egy ezüst és két bronzérmünk lett volna. Ezzel a problémával azonban az olimpiai felkészítés nem tud foglalkozni, ezt az iskolának kellene megoldani. Jelenleg azonban a magyar iskolai gyakorlat, az érettségi, és az OKTV is olyan, hogy a tanuló gondolkodását próbálja mérni, s nem tekinti fontosnak a pon-

tos feladatmegoldást, a precizitást. (Egy jellemző értékelés: *lényegében megoldotta a feladatot, igaz, hogy nem azt írja ki, amit kell, és azt sem az elvárt formában, de látszik, hogy érti...*). A világ azonban nem ilyen, az olimpiák történetében nem először veszítünk emiatt érmekeket, és sajnos a szoftverek világszínpontja sem ilyen (ott sem mondhatja egy adóbevallást készítő program szerzője, hogy ő tulajdonképpen jól számolt, csak egy 0-t felejtett le az adóösszegek végéről).

Ugyanakkor sok sikeresebben szereplő ország példája azt mutatja, hogy az eredményes szerepléshez korszerű tehetséggondozó rendszerre van szükség. Ennek alapja ma is létezik, a Nemes Tihamér OKSZTV és az Informatika OKTV. Erre épül a két éve indított Neumann János Tehetséggondozó Program, amely regionális szinten terveink szerint idén is 400, országos szinten pedig 60 tehetséges diák felkészítéséről szól, havi 1-1 foglalkozással. A nem-

zetközi tapasztalatok alapján erre épül egy internetes tehetséggondozó program a legjobb 12–15 tanulónak, akik nagy eséllyel pályázhatnak az olimpiai

A következő olimpiák

19. Nemzetközi Informatikai Diákolimpia,
Zágráb, Horvátország, 2007. 08. 15–22.

14. Közép-Európai Informatikai Diákolimpia,
Brno, Csehország, 2007. július 2–9.

20. Nemzetközi Informatikai Diákolimpia,
Alexandria, Egyiptom, 2008.

csapatba kerülésre. E programhoz az NJSZT előállította a tananyagot, amelyet ingyen ad segédkönyv formájában a résztvevő tanulónak. Alapvető

problémának tartjuk azonban, hogy a regionális és a helyi szinten sem megoldott az ilyen tehetséggondozó szakkörök indítása.

Az iskolák sem veszik be ezt kötelező órának, regionális szinten sincs semmilyen anyagi forrás a lebonyolításra, ráadásul a hazai informatikai szakma sem hajlandó helyén kezelni a középiskolák tehetséggondozást.

A 20–25 fős diákolimpiai válogatóversenyt is egy felkészítéshez kapcsoljuk, amelyen 6 versenyzőt választunk ki. A verseny után következik az olimpikonok felkészítése, minden felkészítés után újabb versennyel, ahol kiválasztjuk a végleges, 4 fős olimpiai csapatot. Ezután következhet az intenzív felkészülés, amelyre így további 1–2 hónap áll rendelkezésre.

Ahhoz, hogy ez a folyamat sikeres legyen, továbbra is szükségünk van az Oktatási és Művelődési Minisztérium támogatására, ahogyan arra a korábbi években többször is volt példa.

CEOI 13. Közép-európai Informatikai Diákolimpia

**Horvátország,
2006. július 1-8.**

Résztvevő országok:

Csehország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Románia, Szlovákia.

Horvátország rendezőként 3 csapatot indított, így 9 csapat 36 versenyzője vett részt az olimpián. A csapatvezetők *dr. Horváth Gyula*, és *dr. Zsakó László* voltak.

Csapatunk intenzív felkészítéssel vett részt, három napig az ELTE-n, három napig pedig Szegeden. A felkészítés során – az eddigi versenyek tapasztalatait figyelembe véve – olyan ismeretek elsajátítása volt a cél, amelyek felhasználásával megoldhatók az utóbbi években gyakori feladattípusok.

A versenyt a CEOI szabályainak megfelelően bonyolították le: a ver-

Csapatunk idei eredménye

...
12. Szalkai Balázs (bronzérem) Lovassy László Gimnázium, Veszprém
18. Eisenberger András Fazekas Mihály Gimnázium, Budapest
20. Vincze János Fazekas Mihály Gimnázium, Budapest
26. Danner Gábor Ságvári E. Gimnázium, Szeged

senyzőknek mindkét versenynapon 3-3 feladatot kellett megoldaniuk, öt óra alatt. A szervezők színvonalas, érdekes feladatokat állítottak össze.

Sajnos a versenyszabályzatban a verseny előtt néhány hónappal jelentős változtatást hajtottak végre: az olimpián csak Linux operációs rendszerrel lehetett használni, ami a versenyzőinknek új volt.

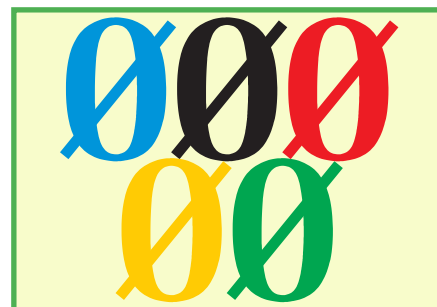
Jó eredményt a hagyományosan erős csapatok (Románia, Lengyelország, és újabban Horvátország) értek el. Magyarország a 7 ország közül a 6. helyen végzett, szoros versenyben Szlovákiával, Németországgal és Csehországgal. A visszaesés oka egyértelműen az, hogy a versenyzői körben nálunk kimaradt egy korosztály: két versenyzőnk még jövőre, egy pedig még 2008-ban is indulhat CEOI-n. Itthon ők már jobbak voltak a náluk idősebb korosztálynál, de nemzetközi szinten még látszik a matematikai

tudásuk hiányossága. Ám ha az eddigi ütemben fejlődnek tovább, akkor jövőre sokkal szebb eredményt várhatunk tőlük.

A következő CEOI olimpia helye és időpontja: Brno, Csehország, 2007. július 2–9.

Dr. Horváth Gyula
csapatvezető

Dr. Zsakó László
csapatvezetőhelyettes
NJSZT Tehetséggondozási szakmai
közösség

Melléklet

Kedves Olvasóink!

„Utazó nagykövetségünk”, a Társaság egyik alapítója, volt főtájkára és alelnöke, Kovács Győző idén nyáron lakókocsival járta be a balti államokat. Élménybeszámolójából folytatásokban közliünk részleteket. Fogadják szeretettel!

Kovács Győző

Autóval a Baltikumba (1.)

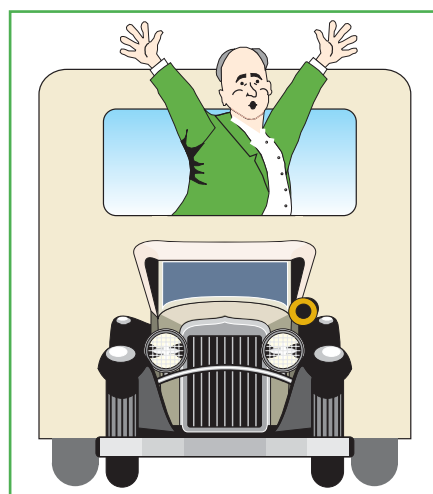
A mikor a barátaim meghallották, mire készülök, nem tartottak normálisnak. Kb. 5000 km autózás, nyáron, amikor árnyékban 30 fok van, az autóban 40, a napon meg 50. Ráadásul az öreg Opel kocsim már 13 éves, mögöttem pedig egy lakókocsit húzok, ami majdnem egy tonnás – üresen. Most viszont meg van rakva főleg élelemmel és vízzel, nem mintha nem lehetne ugyanannyiért krumplit és vizet venni bárhol, mint Magyarországon, de így kényelmesebb. Megállok egy szép helyen, beülök a lakókocsiba, kinyitom a jég-szekrényt (ami csak akkor hűt, ha valahol találok a közelben egy konnektort), és elköltöm az éppen aktuális ebédet vagy vacsorát. A reggelit ott fogyasztom el, ahol aludtam, a vacsorát pedig ott, ahol lefekszem. Az ebédet legtöbbször kihagyom. Vacsorára általában főzni szoktam. Valami különlegességet.

Gömörben, ahol meglátogattam Szepesi Géza barátomat, kaptam egy adag kecsketúrót az útra, ebből készítettem a következő estére a legfinnyásabb igényeket is kielégítő kecsketúrós tésztát.

Általában a nagy – 24 órás – benzinkutak parkolójában, a kamionok szomszédságában szoktam meg szállni. Este gyorsan ágyba kevere-

dek, reggel meg gyorsan el tudok indulni.

Azért érdemes parkolóba menni, mert ott egész éjjel van WC, víz és néha még fürdő is. Kivéve a balti államokban, mert ott a nagy parkolókat este tízkor bezárják, és csak reggel hatkor nyitják ki. No nem a kutakat zárják le, hanem a boltot és a kutasokat. Mindez automatikusan történik, a biztonsági rendszer önműködően zárja az ajtókat. Ha valaki bent van, ott marad, ha a kutas nem ér be időre, kint marad. Az autós, aki éjszaka vásárol üzemanyagot, a kamerák felügyelete mellett megtankol, majd odamegy egy kis ablakhoz és fizet. Az egyik kutas készséggel elmondta, hogy azért vannak ezek a szigorú szabályok – éjszaka se ki, se be – mert néha előfordulnak fegyveres támadások, így jobb az óvatosság. Én erre csak azt kérdeztem meg – teljes tisztelettel – netán előfordulhat, hogy a vékony alumíniummal fedett lakókocsiban, a parkolóban még engem is megtámadnak?

A válasz rendkívül megnyugtató volt: Dehogy, nem kell félni! A rablóknak néhány millió és nem néhány ezer Euró kell, kis halakra nem vadásznak. Rólad pedig fel sem tételezik, hogy millióid lennének. Aludj jól!

Ezután már tökéletesen jól aludtam. Egyébként pontosan le tudtam mérni az egyes országok autósainak a reagálását a lassan – legfeljebb 80 km/óra sebességgel – döcögő lakókocsimra.

A magyarok – általában a gyors autóval közlekedő húszasok és har-

mincasok – anyáztak. Képtelenek voltak megérteni, miért nem szívódok fel, miért megy ki nappal egy lassú jármű az útra.

A szlovákiaiak a hosszú záróvonalak mellett türelmesen jöttek utánam, szigorúan betartva a szabályokat, amikor előzhetek, érzelmektől mentesen – rám se nézve – húztak el Skodáikkal.

A lengyelek minden szabályt áthágva – előzési tilalom, záróvonal, sebességkorlátozás stb – vígan előztek meg, ha erre alkalmuk adódott, miközben a vezető – nemigen nézve az utat – és az utasa is vígan integettek: Polak, Vengri, dvá bratanki!

A litvánok segítőkészek, óvják az utasokat, amire még példát fogok mondani.

A lettek vad autósok, de figyelnek a többiekre. Az út során soha annyi traffipaxot nem láttam, mint Lettországon, mindegyiknek éppen találata volt, amikor elmentem mellettük. A szembejövő autósok a lámpájukkal viszont nem figyelmeztettek. Érdekes, a rendőrök csak a gyorsajtásra buknak, a többi szabálytalanságra nem. Pont egy igazoltató rendőrcsoport (és traffipax) előtt egy lett autó a záróvonalon előzött, no – mondom magamban – lebuktál! És nem, mert nem ment gyorsan.

Az észtekkel először a határnál találkoztam, mert utána rögtön be mentem egy kempingbe. Ugye nekünk, a szocializmusban felnőtt embereknek van némi különös érzésünk, amikor egy-egy határon átkelünk. Még akkor is tartunk az útlevelet és a vámvizsgálatától, ha nem csempészünk, és rendben vannak a papírjaink is. Így volt ez, amikor átgördültem a lett-észti határon. Felmutattam a személyi igazolványomat (elhatároztam, hogy ezen az úton sehol sem használok útlevelet, azért – ami zihér, az zihér nálam van – csak személyi igazolványt). Az észti határőr az útlevelet nem, csak az autó és a lakókocsi papírjait kérte, ellenőrizte a rendszámot – ennyi. Megyek tovább, ott áll egy másfajta egyenruhás ember – pontosan úgy nézett ki, mint az ötven éves Móríc Zsigmond, szép nagy bajusszal – gondoltam: itt a vámos! Megálltam, mint a

szocializmusban szocializálódott állampolgár. Az észt Móríc úr felvonta a szemöldökét: Miért állt meg?! Mondom szerényen: Hát ... ugye ... vám... Mire a vámos, mert az volt, folyékony angolsággal: Maga nem tudja, hogy ugyanabban az országban élünk, Európában, ahol nem kell a vámosnál megállni??? Majd én intek, ha úgy gondolom, hogy meg kell vizsgálnom, mit hoz, de most erre nincs szükség. Hacsak nem azért – folytatta és benyúlt a kocsiba, bekapcsolva a világítást, hogy meg ne állítsa a rendőr, mert nálunk a lámpák bekapcsolása – különösen, ha lakókocsit húz – kötelező. Majd jó utat kívánt, megveregette a vállamat és utamra bocsátott.

Egyébként az utazásom kimonodottan pechesen indult. Még a második napon kilyukadt az egyik gumi hűtővíz-csővem. Éppen megálltam egy szervíz előtt, hogy megreparáltassam, amikor szóltak, hogy defektes a lakókocsim jobboldali kereke. Kicseréltettem és mentem tovább, miután a hűtőcsővel nem tudtak mit tenni. Másnap, néhány kilométerre a lengyel-litván határtól, a lakókocsi egy kanyarban kisodródott jobbra (pedig nem is mentem túl gyorsan), óriási csattanás, mindenki rám figyelt, a frissen lecserélt kerék nekivágódott a járdaszegélynek, ami egy kicsit „megalakítgatta”. Innentől kezdve a lakókocsi úgy riszálta a farát, mint egy sárközi menyecske.

Miután vasárnap délután volt, úgy gondoltam, hogy az első településig átmegyek a litván határon, majd másnap keresek egy szervízt, és átcsereletem a kereket a pótkerekre. Mentem, mendegéltem, miközben minden mellettem elhaladó lett autós szólt, hogy a jobb hátsó keregem kacsázik. Köszönöm, tudom – intettem vissza – amíg csak egy autó elém nem állt jelezve, hogy álljak meg. Megálltam, bár tudtam, azt fogja mondani, hogy a lakókocsi jobb oldali kereke kacsázik. Azt is mondta, ám rögtön ledobta a zakóját, amit a mellette ülő csinos hölgy egy kicsit nehezen, mondhatnám, durcásan vett tudomásul, különösen azt a kijelentését, hogy „akkor most ezt a rossz kereket a pótkerekre cseréljük”. Közben észrevettem, hogy

az autójuk hátsó ülésén egy nagy csokor virág van, amiből éles ésszel arra következtettem, hogy – vasárnap késő délután lévén – valahová mennek. Erre abból is rájöhettem volna, hogy a fiatalemberen valamiféle szmoking és fényes lakkcipő volt, ami nem éppen arra valónak tűnt, hogy egy idegen autón pótkereket cseréljen. Elkezdtünk vitatkozni, (én:) menjenek nyugodtan, megoldom a dolgot (ő:) de Te bajban vagy, és én segíteni fogok (én:) hölgy is ideges, menjetek! (ő:) a hölgy a barátnőm és vár. Nem húzom tovább a dolgot, én győztem, a hölgy boldogan integetett és elhúztak, én meg riszáltam továbbra is a lakókocsi farát. Közben bekapcsoltam a vészvillogót, ettől kezdve „mindenki tudta, hogy én is tudom...” és már nem integettek, én meg kivilágítva és villogva mentem tovább ismeretlen céloim felé.

Így érkeztem meg az első Lukoil benzinkúthoz. Mint utólag kiderült, a házikójából meglátta a főnök a kerekem állapotát, és azonnal ugrasztotta az egyik kiszolgáló fiatalembert: segítsen! Mindezt akkor, amikor még meg sem szólaltam. A fiatalember – szó nélkül – pillanatok alatt felemelte a lakókocsit, kicserélte a kereket, majd próbaút, a hüvelykujjával jelezte: sikerült! Kérdeztem, illetve inkább mutattam, mivel tartozom, ő visszajelezte: semmivel. Én erre elővettem egy üveg szekszárdi vörösbort, amit hálásan – igaz a zubbonya alá rejtve – köszönettel, húsz kézrázás után – elfogadott, pedig még el sem mondhatam, miről is híres a szekszárdi vörösbort.

Mindez úgy zajlott le, hogy semmiféle közös nyelvet nem találtunk. Kérdeztem: angol, német, orosz??? Csak a fejét rázta.

Miután felettébb csodálkoztam, hogy abban az országban, ami 16 évvel ezelőtt még szovjet köztársaság volt, előtte 50 éven át pedig a Szovjetunióhoz tartozott, egy 30-35 éves ember ne tudjon oroszul, de nem forszíroztam.

Kiszolgált néhány kuncaftot, majd visszajött hozzám és elkezdett folyékonyan oroszul beszélni. Azt hittem, nem jól hallok!

Elmondta, hogy a maga korabeliek természetesen tudnak oroszul,

de nem beszélnek. El akarják felejtetni a szovjet korszakot, még a nyelvet is. Ők tudják, hogy egy idegen nyelv hasznos, de az orosz, ... Jobb elfelejtetni!

A szüleimtől tudom, de magam is tapasztaltam – mondta – hogy borzasztó volt a Szovjetunióban töltött 50 év. Oroszt akartak belőlünk fagyni. Oroszul kellett beszélnünk, bár a litván is hivatalos nyelv volt, de csak oroszul tudtuk igazán az ügyeinket elintézni. Szinte mindenhez Moszkva engedélye kellett, ezért épültek olyan épületek, amiket majd látni fogsz az országban, mert azt engedélyezték. Igaz, a nagy részüket már átépítettük.

Valóban, ettől kezdve nézegettem az épületeket, igaz, már csak néhányon, főleg a gyárakon és a gazdasági épületeken lehet felfedezni a szovjet stílust, az igénytelen kivitelű nyílászárókon és a még mindig meglévő, kátránypapírral fedett tetőkön, valamint a vakolatlan téglafalakon.

– Mégis mit hozott Nektek a változás, amikor elhagytátok a Szovjetuniót? – kérdeztem.

– Rengeteg mindent! Csak két dolgot említek: oda utazhatunk, ahová csak akarunk! A másik, hogy annyi cigarettát csempészhettek, amennyi csak tetszik.

Az utóbbi megállapítás némileg meglepett, ezért ismét rákérdeztem:

– Csempészték?

– Igen, hetente 3-4 alkalommal. Mi azt mondjuk, átmegyünk Lengyelországba dolgozni. A barátom is és én is odamegyünk holnap hajnalban, mert ott lényegesen olcsóbb a cigaretták. Mit gondolsz, miből vesszük a szép kocsikat? Ez a második állásunk, amivel sokkal többet keresünk, mint az elsővel, a hivatalossal.

– No de, a csempészs veszélyes szakma! – mondom.

– Egyáltalán nem. Mi, litvánok valamennyien egymás barátai vagyunk. És a barátok ... Tudod!

Értettem. Ő pedig igyekezett be az épületbe, hogy a biztonsági rendszer ki ne zárja a kuckójából. Még éppen beért.

Legközelebb Észtországból folytatam.

Tisztelt Hölgyem/Uram!

A CHIP és a Computer Panoráma magazinok kiadója a Vogel Burda Communications Kft. és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság között fennálló együttműködés keretein belül, az NJSZT tagjai a 2005-ös évhez hasonlóan idén is rendkívüli előfizetői akcióban vehetnek részt.

Az alábbi akció kizárólag az NJSZT tagjai részére érhető el!

Most 2500 Ft értékű ViewCon 4Port USB elosztót adunk ajándékba!

Ajándék: **2500 Ft értékű USB elosztó**
Megtakarítás lapszámonként: **708 Ft**
Megtakarítás évente: **8496 Ft**
Kedvezmény: **34 %**
Előfizetési díj: **most csak 17 964 Ft/év**

Ajándék: **2500 Ft értékű USB elosztó**
Megtakarítás lapszámonként: **444 Ft**
Megtakarítás évente: **5328 Ft**
Kedvezmény: **32%**
Előfizetési díj: **most csak 13 920 Ft/év**

Figyelem! Minden NJSZT-tag további 1 fő részére megrendelheti akciós ajálatunkat!

Az akció a www.itmediabolt.hu/njszt, vagy a www.njszt.hu címről letölthető adatlap kitöltésével rendelhető meg!

A megtakarítás és a kedvezmény mértéke az utcai árusnál kapható példányokhoz képest értendő!

Az akció 2006. október 20-ig érvényes!

**A Neumann János
Számítógép-tudományi Társaság
Hírlevele**

Elnök: Dr. Bakonyi Péter
Felelős szerkesztő: Alföldi István
Szerkesztő: Szedlmayer Bea

NJSZT titkárság
1054 Budapest, Báthori utca 16.
Tel.: (1) 472-2710, (1) 472-2720
fax: (1) 472-2739
e-mail: ecd1@njszt.hu;
honlap: www.njszt.hu
Nyomda: Reprográf Kft.

Lapunk havonta 2300 példányban jelenik meg. Egyéni és jogi tagjainkon (cégek, vállala-

tok, intézmények) keresztül a szakma csaknem minden képviselőjéhez eljut, és naprakész információkat nyújt a Társaság, valamint a szakterület aktuális eseményeiről, újdonságairól.

Hírlevelünkben továbbra is közlésteszünk hirdetéseket, felhívásokat.

Ezzel kapcsolatban kérjük, forduljon titkárságunkhoz.

Következő lapzárta: 2006. október 17.